

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์
ในการรวบรวมข้อมูล

ที่ ทบ 0622.4/ 204

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

20 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าร่วมรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน ท่านหัวหน้าแขวงกาวิละ

ด้วย นางสาววรรณภา จูธิรนานนท์ รหัสประจำตัว 4036110 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่" ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล

ดังนั้น คณะเศรษฐศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาววรรณภา จูธิรนานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๕

(อาจารย์เอนก นิยมรัตน์)

คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

งานบริการการศึกษา

โทร. (053) 942162 - 4

โทรสาร (053) 942152

ที่ ทม 0622.4/ 204

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

20 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าร่วมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน ท่านหัวหน้าแขวงนครพิงค์

ด้วย นางสาววรรณภา จูธิรณานนท์ รหัสประจำตัว 4036110 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่" ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูล

ดังนั้น คณะเศรษฐศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาววรรณภา จูธิรณานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๕

(อาจารย์เอนก นิยมรัตน์)

คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

งานบริการการศึกษา

โทร. (053) 942162 - 4

โทรสาร (053) 942152

ที่ ทม 0622.4/ ว. 204

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

20 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าร่วมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน หัวหน้าแขวงเมืองราย

ด้วย นางสาววรรณภา จูติธนานนท์ รหัสประจำตัว 4036110 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่" ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูล

ดังนั้น คณะเศรษฐศาสตร์ จึงใคร่ขอลความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาววรรณภา จูติธนานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์เอนก นิยมรัตน์)

คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

งานบริการการศึกษา

โทร. (053) 942162 - 4

โทรสาร (053) 942152

ที่ ทม 0622.4/ 204

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

20 มีนาคม 2544

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าร่วมข้อมูลเพื่อประกอบการศึกษา

เรียน ท่านหัวหน้าแขวงศรีวิชัย

ด้วย นางสาววรรณภา จูตินานนท์ รหัสประจำตัว 4036110 นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อยู่ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่" ซึ่งในขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษารวบรวมข้อมูล

ดังนั้น คณะเศรษฐศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาววรรณภา จูตินานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

๕

(อาจารย์เอนก นิมมรัตน์)

คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์

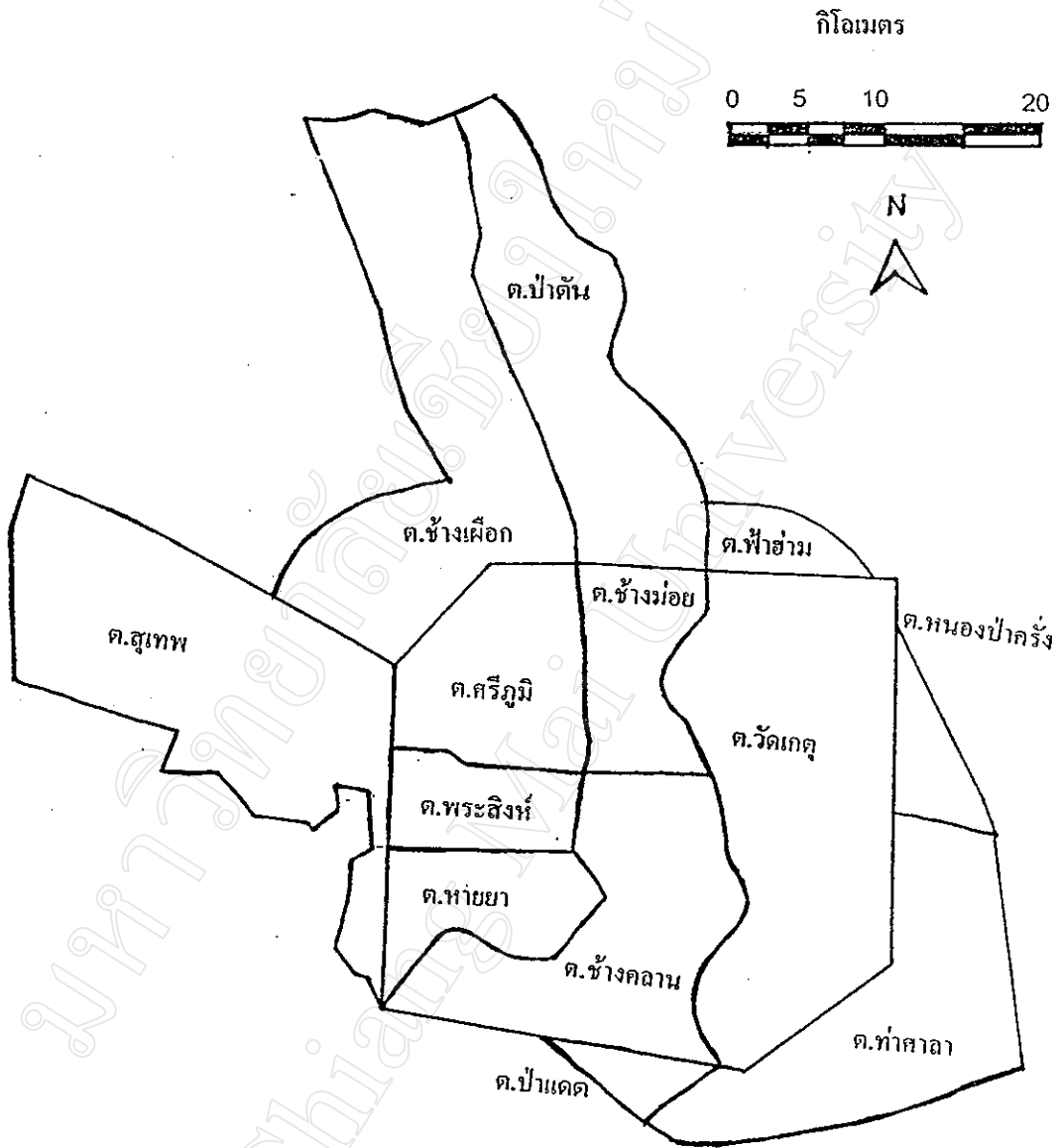
งานบริการการศึกษา

โทร. (053) 942162 - 4

โทรสาร (053) 942152

ภาคผนวก ข

รูปแสดงการดำเนินกิจกรรม
การซื้อขายขยะรีไซเคิล

แผนที่แสดงที่ตั้งของตำบลต่างๆ ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

ตลาดกลางซื้อ-ขายขยะ ซึ่งได้เปิด
ดำเนินการไปแล้ว

ราคากลางของขยะรีไซเคิล

กิจกรรมการซื้อ-ขาย ขยะรีไซเคิล
ที่ตลาดกลางซื้อขายขยะรีไซเคิล

ขยะรีไซเคิลที่ทำการคัดแยก
ออกเป็นชนิดต่างๆ เรียบร้อยแล้ว

ป้าย ประกาศ เพื่อรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

ลำดับที่

แบบสอบถามประชาชน

เรื่อง : การศึกษาเชิงเศรษฐศาสตร์ในการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอย
ก่อนนำทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

แบบสอบถามนี้ ใช้เพื่อนำข้อมูลที่ได้อไปประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ทุกท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

คำแนะนำ : กากบาทเครื่องหมาย / ลงหน้าข้อความให้ตรงกับความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม _____ ปี

ต่ำกว่า 20 ปี 20 - 40 ปี
 41 - 60 ปี สูงกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ไม่ได้เรียน
 ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
 อนุปริญญา / ปวส. / ปวท.
ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพหลักของครอบครัว

- เกษตรกรรม (พืชที่ปลูก.....)
- ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
- ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- พนักงาน / ลูกจ้างบริษัทเอกชน
- รับจ้างทั่วไป
- อื่น ๆ ระบุ.....

5. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวโดยประมาณต่อเดือน _____ บาท

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,001 - 10,000 บาท
- 10,001 - 20,000 บาท
- 15,000 - 20,000 บาท
- มากกว่า 20,000 บาท

6. สมาชิกที่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน (นับรวมตัวท่าน)

- ไม่เกิน 2 คน
- 3 - 6 คน
- มากกว่า 6 คน

7. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่

- ต่ำกว่า 5 ปี
- 5 - 10 ปี
- มากกว่า 10 ปี

8. ลักษณะที่อยู่อาศัย

- แฟลต / อพาร์ทเมนต์ / หอพัก / คอนโด
- บ้านเดี่ยว ไม่มีบริเวณบ้าน / อาคารพาณิชย์ / ทาวน์เฮาส์
- บ้านเดี่ยวมีบริเวณบ้าน

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการทิ้งขยะมูลฝอย

9. ในรอบ 1 สัปดาห์ คริวเรือนของท่านนำขยะออกมาทิ้งบ่อยเพียงใด

- ทุกวัน
 2 - 3 วัน / ครั้ง
 4 - 7 วัน / ครั้ง

10. ขยะที่ท่านนำทิ้งต่อไปนี้ มีปริมาณมาก-น้อยเท่าใด

ชนิดขยะมูลฝอย	ปริมาณการนำทิ้ง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
กล่องโฟม / ถาดโฟม / แผ่นโฟม			
กระดาษ / หนังสือเก่า			
กระเบื้อง / เศษแก้ว / ขวดแก้ว			
ขวดพลาสติก / ถุงใส่อาหาร			
เศษเหล็ก / โลหะ / กระจัง			
เศษไม้ / เศษปูน			
เศษพืชผัก / เศษอาหาร			

11. ท่านทิ้งขยะตามข้อ 10. อย่างไร

- ทั้งรวมในถังขยะ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3)
 แยกประเภทก่อนทิ้ง

12. ขยะประเภทใดบ้างที่ท่านคัดแยกออกจากกันก่อนนำทิ้งหรือขายต่อ

ชนิดขยะมูลฝอย	คัดแยก	ไม่คัดแยก
กล่องโฟม / ถาดโฟม / แผ่นโฟม		
กระดาษ / หนังสือเก่า		
เศษแก้ว / กระเบื้อง / ขวดแก้ว		
ขวดพลาสติก / ถุงใส่อาหาร		
เศษเหล็ก / โลหะ / กระจัง		
เศษไม้ / เศษปูน		
เศษพืชผัก / เศษอาหาร		

3. ขยะที่ท่านคัดแยกออกจากกันแต่ละชนิดมีปริมาณมาก-น้อยเท่าใด

ชนิดขยะมูลฝอย	ปริมาณการคัดแยก		
	มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย
กล่องโฟม / ถาดโฟม / แผ่นโฟม			
กระดาษ / หนังสือเก่า			
กระเบื้อง / เศษแก้ว / กระจก			
ขวดพลาสติก / ถุงใส่อาหาร			
เศษเหล็ก / โลหะ			
เศษไม้ / เศษปูน			
เศษพืชผัก / เศษอาหาร			

ตอนที่ 3 ประเด็นความคิดเห็นในการปฏิบัติการแยกขยะมูลฝอย

โปรดแสดงความคิดเห็น โดยเลือกคำตอบในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

14. จำนวนและประเภทของวัสดุที่ถูกทิ้งเป็นขยะ เช่น กระดาษ พลาสติก ขวดแก้ว เป็นต้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยท่านในการตัดสินใจแยกประเภทขยะเพื่อขายต่อหรือนำทิ้ง

เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย/ไม่จำเป็น

15. ราคาที่ใช้ในการรับซื้อคืนวัสดุเหลือใช้(ขยะ) มีส่วนในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ

เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย/ไม่จำเป็น

16. สถานที่ตั้งของจุดรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) เป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของท่านในการคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ

เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย/ไม่จำเป็น

17. คุณสมบัติข้อใด ที่ท่านคิดว่าจำเป็นที่สุดสำหรับการจัดหาสถานที่เพื่อใช้ในการรับซื้อวัสดุเหลือใช้(ขยะ) (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- อยู่ห่างไกลจากแหล่งที่พักอาศัย
- อยู่ใกล้แหล่งที่พักอาศัย
- สถานที่รับซื้อควรมีบริเวณกว้างขวาง
- สามารถเดินทางไป - กลับได้สะดวก
- ควรรับซื้ออย่างสม่ำเสมอ ทุกๆ วัน
- อื่นๆ (ระบุ).....

18. ข่าวสารและสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะ มีส่วนช่วยท่านในการตัดสินใจคัดแยกขยะเพื่อขายต่อ

- เห็นด้วย เฉยๆ/ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย/ไม่จำเป็น

19. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับข่าวสารการรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะจากสื่อชนิดใดบ้าง

- ไม่เคยได้รับข่าวสาร ได้รับจากสื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ___ ป้ายประกาศ / ป้ายโฆษณา
- ___ ใบปลิว / หนังสือพิมพ์ / นิตยสาร
- ___ สื่อทางวิทยุ
- ___ สื่อทางโทรทัศน์
- ___ จากการบอกต่อๆ กันมา
- ___ อื่นๆ (ระบุ).....

20. ตามความเข้าใจของท่าน การคัดแยกขยะคืออะไร (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

- คัดแยกขยะที่พอจะใช้ประโยชน์ได้ ออกจากขยะที่ใช้ไม่ได้
- แยกขยะเปียก ขยะแห้ง
- แยกขยะออกเป็นประเภทต่างๆ แล้วนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่
- อื่นๆ (ระบุ).....

21. ท่านคิดว่า การคัดแยกขยะ จะสามารถช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับขยะได้อย่างไร

- ทำให้มีขยะลดน้อยลง จัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น
- ไม่ทราบ
- อื่นๆ (ระบุ).....

22. หากหน่วยงานจัดเก็บขยะแบ่งหน้าที่ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1. จัดเก็บขยะที่ไม่ใช่แล้วเพียงอย่างเดียว และ 2. จัดตั้งหน่วยงานรับซื้อของเก่า(ขยะ)ที่สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ได้ ท่านคิดว่า จะทำให้ปริมาณขยะที่ต้องทิ้งลดลงหรือไม่

- ลดลง ไม่แน่ใจ ไม่ลดลง

23. หากหน่วยงานจัดเก็บขยะแบ่งหน้าที่ออกเป็นสองส่วนดังกล่าว ท่านคิดว่า จะทำให้มีขยะเหลือตกค้างลดลงหรือไม่

- ลดลง ไม่แน่ใจ ไม่ลดลง

24. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากหน่วยงานจัดเก็บขยะแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานออกเป็นสองส่วนดังกล่าวข้างต้น

- เห็นด้วย ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย

25. ท่านจะให้ความร่วมมือในการนำขยะจากครัวเรือนของท่านออกขายต่อให้แก่เทศบาลในระดับใด หากหน่วยงานจัดเก็บขยะทำหน้าที่รับซื้อของเก่า (ขยะ) จากครัวเรือนด้วย

- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะ _____

ตอนที่ 4 ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางด้านขยะ

โปรดแสดงความคิดเห็นโดยกากบาทเครื่องหมาย / ลงในช่องแสดงความคิดเห็น

ประเด็นข้อคิดเห็น	ความคิดเห็น	
	ทราบ	ไม่ทราบ
26. เทศบาลจัดเก็บขยะที่ทิ้งตามบ้านเรือนได้หมดทุกวัน		
27. กระดาษ พลาสติก โฟม ที่ทิ้งเป็นขยะ สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ ได้ใหม่		
28. เทศบาลกำจัดขยะที่ทิ้งตามบ้านเรือน โดยการแอบทิ้งทั่วไป		
29. ท่านคาดคะเนคำตอบว่า ในกองขยะโดยทั่วไป 100 ส่วน มีขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ใหม่ไม่ถึง 10 ส่วน		
30. เทศบาลนครเชียงใหม่ เคยประสบปัญหาในเรื่องการกำจัดขยะ		
31. การคัดแยกขยะเพื่อขายจะทำให้มีปริมาณขยะที่ทิ้งลดลง และจัดเก็บได้ง่ายและสะดวกขึ้น		
32. เทศบาลมีรายได้จากการจัดเก็บขยะมากกว่ารายจ่าย		
33. ท่านคาดคะเนคำตอบว่า ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีอัตราการทิ้งขยะ โดยเฉลี่ยคนละ 0.5 กิโลกรัม/วัน		
34. ปริมาณขยะที่ทิ้งในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากเดิม		
35. โรคระบบทางเดินอาหาร และโรคระบบทางเดินหายใจ มีสาเหตุเนื่องมาจากขยะ		

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือ

6. การศึกษาวิจัยที่กำลังศึกษาอยู่นี้ ได้นำเสนอวิธีการส่งเสริมให้มีการแยกประเภทขยะมูลฝอยเพื่อ
จำหน่ายต่อ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อต้องการลดปริมาณขยะ โดยวิธีการที่นำเสนอตั้งนี้คือ 1. ให้เจ้า
หน้าที่ปฏิบัติงานจัดเก็บขยะตามปกติ และ 2. จัดตั้งอีกหน่วยงานขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่รับซื้อขยะที่
สามารถนำกลับไปใช้ประโยชน์ได้ใหม่ (คล้ายโรงรับจำนำของรัฐบาล) โดยส่วนตัว ท่านมีความคิด
เห็นและข้อเสนอแนะอย่างไร และในทางปฏิบัติ ท่านคิดว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงไร
โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

กรอบวิสัยทัศน์และแนวทาง
การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

กรอบวิสัยทัศน์และแนวทางการพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่

1. วิสัยทัศน์ การทำเมืองเชียงใหม่ให้น่าอยู่

1.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาให้เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวที่งดงาม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ได้รับการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างมีคุณภาพ มีปัจจัยสนับสนุนพร้อมทุกด้าน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
- 2) เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีจิตสำนึก และตระหนักในการช่วยกันรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเรือนและชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบาย และแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาเมืองเชียงใหม่

1.2 แนวทางดำเนินงาน

- 1) จัดทำแผนกำหนดเขตการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นแผนแม่บทซึ่งนำการพัฒนา ภายใต้อัตลักษณ์และความเหมาะสมของที่ดินแต่ละพื้นที่เป็นรายตำบล โดยนำ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่ายดาวเทียม ระบบข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ มาใช้เป็นเครื่องมือประกอบการจัดทำแผน และจัดทำระบบข้อมูลการใช้ที่ดิน
- 2) จัดทำผังเมืองรวม ผังเมืองขยาย และผังชุมชน เพื่อกำหนดกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมให้ครบทุกตำบล และควบคุมการใช้ที่ดินให้ถูกต้องเหมาะสมกับกฎหมายและแนวทางตามแผนผังนั้นๆ
- 3) ก่อสร้าง ปรับปรุง โครงข่ายสาธารณูปโภค ทั้งด้านเส้นทางคมนาคม ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ให้ได้มาตรฐานและเพียงพอสำหรับความต้องการในปัจจุบัน และผลักดันให้เกิดระบบสาธารณูปโภค เพื่อรองรับความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในอนาคต เช่น โครงการรถไฟรางคู่ รถไฟความเร็วสูงระหว่างเมือง ระบบขนส่งมวลชนโดยรถเมล์-รถไฟฟ้า ในเขตเมือง เป็นต้น
- 4) สนับสนุนหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะ น้ำเสีย ฯลฯ ในลักษณะสหการ
- 5) สนับสนุนให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ศิลปกรรม วัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ อาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพดี และมีระบบสื่อความหมายที่ดี

- 6) สนับสนุนให้มีพื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะเพิ่มมากขึ้น และพัฒนาพื้นที่ริมฝั่งแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำต่างๆ ให้เป็นระเบียบสวยงาม
- 7) พัฒนาจังหวัดตามเกณฑ์ตัวชี้วัด “จังหวัดน่าอยู่”
- 8) รมรงค์สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน
- 9) จัดตั้งคณะที่ปรึกษาการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล เพื่อเป็นแหล่งระดมความคิดและข้อเสนอแนะในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการรวมทั้งจัดตั้งศูนย์ประสานการพัฒนาเมืองเชียงใหม่ในทุกระดับด้วย

2. วิสัยทัศน์ การพัฒนาคนและกลุ่มพลังมวลชน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และแนวความคิด ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง มีจิตใจเข้มแข็ง มีคุณธรรม รวมทั้งมีแนวความคิดรับผิดชอบและตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวม
- 2) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนประชาชน ชุมชนให้เข้มแข็ง และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาชุมชนของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

2.2 แนวทางการพัฒนา

- 1). เร่งรัดพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยเฉพาะที่อยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกล มีคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
- 2) พัฒนาคุณภาพการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสทั้งเขตเมือง และเขตชนบท และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาด้านการสาธารณสุข โดยเฉพาะปัญหาเอดส์ และยาเสพติด
- 3) จัดระบบและพัฒนาระบบการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- 4) ส่งเสริมการศึกษาของเด็กและเยาวชน ให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางที่ประกอบสัมมาอาชีพ ตระหนักในการทำประโยชน์แก่สังคม รักษาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น มีความสนใจในระบบการเมืองการปกครอง ไม่หลงติดอยู่กับวัตถุ แต่สนใจภูมิปัญญาท้องถิ่น และศึกษาค้นคว้านำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์
- 5) สนับสนุนและพัฒนาการกีฬาพื้นฐาน การกีฬาเพื่อสุขภาพ การกีฬาเพื่อการแข่งขัน การกีฬาอาชีพ และกีฬาต้านยาเสพติดในทุกพื้นที่ เน้นกลุ่มนักเรียนและเยาวชน โดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยหลักในการบริหารจัดการในลักษณะสมาคม ชุมชน มูลนิธิ หรือกองทุนเพื่อการกีฬา ฯลฯ
- 6) ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา ศาสนาและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จัดทำแผนงาน/โครงการ ในการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวิธีชีวิต และค่านิยมที่ดีงามของสังคมไทย
- 7) สนับสนุนให้ประชาชนรวมตัว เพื่อร่วมคิด ร่วมทำ ในลักษณะประชาคมหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมดูแล ตรวจสอบการดำเนินงาน และการบริหารงานของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ และสนองความต้องการของประชาชน
- 8) ประชาสัมพันธ์ อบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เน้นกลุ่มเป้าหมายระดับองค์กรประชาชน และผู้นำท้องถิ่นในตำบลหมู่บ้าน

3. วิสัยทัศน์ การทำเชียงใหม่ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในระดับสากล

3.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม อันจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุน

3.2 แนวทางดำเนินงาน

- 1) จัดทำ WEB SITE ของจังหวัดชื่อ www.chiangmai.go.th เพื่อให้บริการข้อมูลข่าวสาร และสนับสนุนการแลกเปลี่ยนด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ฯลฯ กับประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งจัดระบบฐานข้อมูลและเครือข่ายข้อมูล โดยใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่นระบบ LAN INTERNET GIS MIS เชื่อมระหว่างหน่วยงานราชการ เอกชน ระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล รวมทั้งเชื่อมโยงกับ WEB SITE ของจังหวัด

- 2) จัดตั้งคณะทำงานจัดตั้งระบบข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การลงทุน เพื่อบริการแก่นักลงทุนชาวไทย และชาวต่างประเทศ ใช้ประกอบการตัดสินใจมาลงทุนในจังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดทำทั้งในรูปเอกสารและสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์
 - 3) พัฒนาความสัมพันธ์กับเมืองหลักประเทศต่างๆ เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษาและวัฒนธรรม ฯลฯ
 - 4) สนับสนุนการก่อสร้างศูนย์ประชุม และศูนย์แสดงสินค้านานาชาติที่ได้มาตรฐาน และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว นักธุรกิจ และนักลงทุนจากทั่วโลกมาใช้บริการ
 - 5) สนับสนุนให้มีการประชุมระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติทุกด้านในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
 - 6) ผลักดันให้สนามบินเชียงใหม่ เป็นสนามบินนานาชาติที่แท้จริง โดยมีสายการบินจากต่างประเทศมากยิ่งขึ้น
 - 7) จัดตั้งศูนย์ประสาน โครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ ณ จังหวัดเชียงใหม่
4. วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดเชียงใหม่ดังกล่าวมาแล้วนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการแปลงออกสู่ภาคปฏิบัติ ในรูปของแผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ มีการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจัง และสุดท้าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสัยทัศน์การพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่ จะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกๆ ฝ่าย อย่างเอาจริงเอาจัง รวมทั้งความเข้าใจ และการยินยอมพร้อมใจจากชาวเชียงใหม่ทุกคน

ภาคผนวก จ

การดำเนินการเกี่ยวกับของเสียบรรจุภัณฑ์
ในปัจจุบันของประเทศไทย

การดำเนินการเกี่ยวกับของเสียบรรจุก้นท์ในปัจจุบันของประเทศไทย

องค์กรผู้รับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่

กฎหมายของไทยและระบบการจัดการของเสียที่มีอยู่ในปัจจุบัน มิได้แยกของเสียบรรจุก้นท์ออกจากของเสียจากบ้านเรือนและชุมชน ดังนั้น ของเสียบรรจุก้นท์จากบ้านเรือน อาคาร ตลาด สถานที่ประกอบการค้า และที่สาธารณะ จึงถูกรวมอยู่ในประเภทเดียวกัน แต่หากเป็นมูลฝอยหรือของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม จะมีกฎหมายให้แยกจัดการโดยเฉพาะ ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

หน่วยงานที่รับผิดชอบของเสียจากบ้านเรือนและชุมชนในระดับนโยบาย คือ กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับการวางแผนจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้มีปริมาณลดลง กักหนาทิ้งนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

ผู้รับผิดชอบในการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยระดับปฏิบัติในปัจจุบัน คือ ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยในเขตอำนาจ และยังอาจออกข้อกำหนดท้องถิ่นในรูปของข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล ข้อบังคับตำบล ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร หรือข้อบังคับเมืองพัทยา เกี่ยวกับรูปแบบของการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอยได้ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 20(3)

ราชการส่วนท้องถิ่น อาจมีทางเลือกอื่นนอกจากการดำเนินการเองอยู่ 2 ทาง คือ

- (1) ดำเนินการตามมาตรา 18 วรรคสอง โดยอาจมอบให้บุคคล บริษัทหรือองค์นิติบุคคลใดก็ได้ เป็นผู้ดำเนินการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยแทน หรือจะจ้างให้เอกชนรายใดเข้ามาดำเนินการแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น
- (2) ดำเนินการตามมาตรา 18 วรรคสองเช่นกัน โดยเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามารับอนุญาตดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทน ด้วยการคิดค่าบริการจากผู้ใช้บริการ (มาตรา 19) โดยราชการส่วนท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนอัตราค่าบริการที่ผู้รับอนุญาตจะสามารถเรียกเก็บได้

ค่าบริการหรือค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากผู้บริโภคและผู้ประกอบการ

ราชการส่วนท้องถิ่นที่ทำหน้าที่เก็บขนและกำจัดมูลฝอย ดำเนินการ โดยใช้เงินที่ได้มาจากการจัดเก็บค่าบริการ ภาษี และเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้ ในปัจจุบันค่าบริการจัดเก็บ ได้เฉพาะค่าเก็บขนมูลฝอย ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 2(พ.ศ. 2536) ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ข้อ 2 (1) ซึ่งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น ในการเก็บและขนส่งปฏิภูลและมูลฝอย ตามมาตรา 20(4) เป็นบัญชีท้ายกฎกระทรวง เทศบาลจึงออกข้อกำหนดท้องถิ่นจัดเก็บเฉพาะค่าบริการที่ได้ไม่เกินบัญชีดังกล่าว¹

ส่วนค่ากำจัดมูลฝอยในกฎหมายที่ไม่ได้กล่าวถึง จึงต้องเป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ โดยงบประมาณของตนเอง ทำให้เป็นภาระกับงบประมาณของท้องถิ่น เมื่อการเก็บขนขาดประสิทธิภาพ ก็ทำให้มีมูลฝอยตกค้าง

การจัดเก็บขยะของหน่วยราชการและปัญหาขยะตกค้าง²

ราชการส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เก็บขนมูลฝอย จะต้องจัดให้มีระบบเก็บขนมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เช่น ในเขตกรุงเทพมหานคร การเก็บขนมูลฝอยเป็นหน้าที่ของสำนักรักษาความสะอาด และสำนักงานเขตต่างๆ

สำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผนควบคุมและดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด การกำจัดมูลฝอย โดยกองบริการการักษาความสะอาด มีหน้าที่กวาดถนนด้วยรถกวาดและคูฝุ่น ล้างถนนสายสำคัญ เก็บขนมูลฝอยจากโรงพยาบาลและคลินิก ตลาดของสำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร สถานที่ราชการบางแห่ง รวมถึงการเก็บขนมูลฝอยเฉพาะกิจเป็นการเร่งด่วน สนับสนุนการปฏิบัติงานเก็บขนมูลฝอยของเขตเมื่อเกินขีดความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้เป็นครั้งคราว ทำการตั้งถังรับมูลฝอย รวมทั้งศูนย์รวมมูลฝอย และศูนย์รวมรถเก็บขนมูลฝอย

¹ข้อ 1.2 ก ค่าเก็บและขนมูลฝอยประจำเดือนที่มีปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งไม่เกิน 500 ลิตร

วันหนึ่งไม่เกิน 20 ลิตร เดือนละ 40 บาท

วันหนึ่งเกิน 20 ลิตร เก็บขนทุกๆ 20 ลิตรหรือเศษของแต่ละ 20 ลิตร เดือนละ 40 บาท

²ข้อมูลจากสำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขต มีหน้าที่รับผิดชอบในการกวาดและเก็บขนมูลฝอย โดยฝ่ายรักษาความสะอาดของสำนักงานเขต มีหน้าที่กวาดถนนด้วยแรงงานคน เก็บขนมูลฝอยจากอาคาร บ้านเรือน ตลาด สถานที่ประกอบการค้า โรงงานอุตสาหกรรมและมูลฝอยที่ตกค้างตามที่สาธารณะที่อยู่ในพื้นที่ของเขตทั้งหมด แล้วนำไปทำลายตามสถานที่ซึ่งทางสำนักรักษาความสะอาดกำหนด

วิธีการเก็บขนมูลฝอยของกรุงเทพมหานครมี 2 วิธี คือ

- (1) วิธีเก็บโดยตรง (direct Collection) โดยการส่งรถ เรือ และเจ้าหน้าที่ออกไปเก็บมูลฝอยตามบ้านและสถานที่ต่างๆ ที่รถ เรือ สามารถเข้าเก็บได้ถึง หรือให้เจ้าของนำมูลฝอยจากบ้านมาใส่รถ เรือเก็บขนด้วยตนเอง
- (2) วิธีเก็บโดยอ้อม (Indirect Collection) โดยการนำรถไปเก็บขนมูลฝอย จากถังรองรับมูลฝอยที่กรุงเทพมหานครได้นำไปตั้งไว้ตามริมถนน และบริเวณที่มีมูลฝอยปริมาณมาก เช่น ศูนย์การค้า ตลาด ฯลฯ เมื่อถังรองรับมูลฝอยเต็มแล้วก็จะนำไปทำลาย

ในระยะหลังกรุงเทพมหานครมีการทิ้งมูลฝอยเป็นเวลา โดยแนะนำให้ประชาชนนำมูลฝอยใส่ถุงมาตั้งไว้หน้าบ้านระหว่างเวลา 18.00 น. - 03.00 น. เป็นต้น เพื่อความสะดวกในการจัดเก็บและป้องกันมิให้มีการสูยถังขยะ จัดระบบวางถังสีเขียว-เหลือง ขนาด 120 ลิตร และ 240 ลิตร เป็นต้น

สำหรับท้องถิ่นอื่น ซึ่งได้แก่เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล มีการปฏิบัติในการทำงานเหมือนกัน อาจแตกต่างกันในแง่ของปริมาณมูลฝอย รถ เรือ เก็บขน อุปกรณ์ จำนวนเจ้าหน้าที่ และช่วงเวลาการเก็บขน ซึ่งอยู่กับสภาพของพื้นที่

การคัดแยกมูลฝอย/ของเสียบรรจุภัณฑ์

มูลฝอยที่เกิดขึ้นตามบ้านเรือน อาคาร ตลาด สถานที่ประกอบการค้า และที่สาธารณะ ไม่มีกฎหมายให้แยกทิ้งตามประเภท ดังนั้น การทิ้งมูลฝอยของประชาชนโดยทั่วไปจึงทิ้งรวมกันในถุงหรือถังเดียวกัน โดยไม่มีการแยกประเภท

การคัดแยกมูลฝอยและของเสียบรรจุภัณฑ์ของประเทศไทย ได้ทำกันมาเป็นเวลานานแล้ว โดยกลุ่มคนหลายกลุ่ม ได้แก่ ผู้ทิ้งมูลฝอย คนคุ้ยขยะ ที่ได้อาศัยรายได้จากการคัดแยกมูลฝอยมีค่าจากกองขยะมูลฝอยออกขาย รถสามล้อรับซื้อของเก่าหรือที่เรียกว่า “ซาเล้ง” ะรับซื้อมูลฝอยมีค่า

ตามบ้าน ไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่ารวบรวมนำไปขายให้โรงงานแปรรูปนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นระบบที่ไม่มีกฎหมายรองรับ แต่ก็ทำให้คนจนจำนวนมากมีอาชีพและมีรายได้³

ในปัจจุบันมีการรณรงค์ตามสื่อต่างๆ ให้ประชาชนแยกทิ้งมูลฝอย โดยหน่วยงานของรัฐ และองค์กรพัฒนาเอกชน⁴ เพื่อลดปริมาณมูลฝอยทิ้งและให้มีการใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลมากขึ้น รวมทั้ง การขอความร่วมมือจากประชาชน

จากรายงานของสำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร ปี 2540 ประชาชนจะคัดแยก ขวด กระดาษ พลาสติก กระป๋องอะลูมิเนียม สายไฟฟ้ายา มาใช้ซ้ำบางส่วน ที่เหลือจะขายให้กับชาเล้ง เป็นปริมาณ 2,400 วันต่อตันทั่วประเทศ ในจำนวนนี้เป็นของกรุงเทพมหานครประมาณ 1,100 ตัน มูลฝอยที่พนักงานเก็บขนมูลฝอย และคนคู่ขยะทำการคัดแยกเพื่อนำไปจำหน่ายกับร้านรับซื้อของเก่ามีปริมาณ 900 ตันต่อวันทั่วประเทศ ในจำนวนนี้เป็นของกรุงเทพมหานครประมาณ 400 วัน

ร้านรับซื้อของเก่า รับซื้อมูลฝอยจากชาเล้งและแหล่งอื่น แล้วขายต่อไปยังโรงงานอุตสาหกรรมตามชนิดของวัสดุ เช่น โรงงานแก้ว โรงงานกระดาษ และโรงงานพลาสติก ประมาณ 4,000 ตันต่อวันทั่วประเทศ

โรงงานอุตสาหกรรมนำของเสียบางส่วนขายแก่โรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งนำของเสีย นั้นไปเป็นวัตถุดิบในการผลิต ประมาณ 5,700 ตันต่อวันทั่วประเทศ

การแปรใช้ใหม่ในปัจจุบัน

1. ผลิตภัณฑ์แปรใช้ใหม่จากบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วทิ้ง

การลดปริมาณขยะโดยการรีไซเคิล ปัจจุบันมีการดำเนินกับวัสดุหลายชนิด เช่น การรีไซเคิลขวดแก้ว จากขวดแก้วที่ใช้แล้วทิ้ง ขวดแก้วสกปรก มีค่าหนี ร้าวแตก ไม่สามารถนำไปใช้ได้ อีกแล้ว นำมาผ่านกระบวนการหรือกรรมวิธี และผลิตออกมาเป็นขวดแก้วใหม่ได้ โดยไม่ทำให้คุณภาพของเนื้อแก้วเสื่อมเสียไป การรีไซเคิลพลาสติก โดยการนำเอาขวดพลาสติก PET ทำการบด ล้างให้สะอาด อบแห้ง และรีด เป็นเส้นใยสังเคราะห์สำหรับใช้ยัดไส้หมอน ตุ๊กตา และทอเป็นพรมปูพื้น เป็นต้น

³ รายงานการศึกษาแนวทางในการลดมลพิษ โดยการพัฒนาของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ ของกรมควบคุมมลพิษ พ.ศ. 2541 หน้า 2-39 พบว่า ร้านรับซื้อของเก่าจะรวมกันอยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 1,145 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 51.3 ของจำนวนร้านรับซื้อของเก่าทั่วประเทศจำนวน 2,231 แห่ง

⁴ เช่น โครงการรวมพลังหาร 2, โครงการตาวิเศษ เป็นต้น

ผลิตภัณฑ์รีไซเคิล ในปัจจุบันยังไม่ได้รับสิทธิพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งทางการค้าหรือการลงทุน นอกจากนี้จะใช้เอกลักษณ์การรีไซเคิลเป็นกลยุทธ์ในแง่รักษาสิ่งแวดล้อม แต่ก็มีกลุ่มผู้บริโภคค่อนข้างจำกัด การตัดสินใจของผู้บริโภคจะขึ้นอยู่กับยี่ห้อ ราคา ประโยชน์ใช้สอย คุณสมบัติ ความคงทนมากกว่าจะเป็นวัสดุรีไซเคิลหรือไม่ ในแง่ของผู้ผลิตจะคำนึงถึงราคาวัตถุดิบบริสุทธิ์ และคุณสมบัติที่ใกล้เคียงกับวัตถุดิบบริสุทธิ์เป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณสมบัติเป็นที่พอใจของผู้บริโภคและในราคาที่แข่งขันได้⁵

2. ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำจากบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว

การใช้งานของบรรจุภัณฑ์ใช้ซ้ำ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะหลัก ลักษณะแรกคือ การใช้ซ้ำสำหรับบรรจุภัณฑ์เดิม โดยทำกันในธุรกิจน้ำอัดลมบรรจุแก้วเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบรรจุภัณฑ์จะได้รับการออกแบบให้เหมาะสมต่อการใช้ซ้ำ และมีกระบวนการทำความสะอาดบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วเพื่อนำไปใช้ซ้ำที่ให้ความมั่นใจต่อความปลอดภัยผู้บริโภค อีกลักษณะหนึ่งคือ การนำมาใช้ซ้ำกับผลิตภัณฑ์อื่น เช่น น้ำปลา ซอสปรุงรส เครื่องดื่ม เป็นต้น การบรรจุลักษณะนี้ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งบางครั้งมีปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ของบรรจุภัณฑ์ที่นำของผู้อื่นมาใช้

3. การส่งเสริมของรัฐ

บทบาทและการส่งเสริมของภาครัฐมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากการนำเทคโนโลยีรีไซเคิลมาใช้เชิงพาณิชย์นั้น จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูง และใช้เวลานานกว่าจะคุ้มทุน อีกทั้งต้องมีการดำเนินการในเชิงศึกษาวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ภาคเอกชนไม่สามารถรับภาระเพียงฝ่ายเดียว รัฐจำเป็นต้องเข้ามาให้การสนับสนุนด้านเงินทุน เทคโนโลยีที่ได้ศึกษาความเหมาะสม และสามารถนำมาปรับใช้ได้แล้ว รวมทั้งการออกกฎระเบียบรองรับมาตรการทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการประเภทนี้คือคุณค่าทางสังคม การรักษาสิ่งแวดล้อม ที่เป็นการลงทุนที่คุ้มค่าในเชิงรุก เมื่อเปรียบเทียบกับการที่จะต้องแก้ไขภายหลัง

⁵ รายงานฉบับสมบูรณ์ แผนการศึกษาแนวทางในการลดมลพิษ โดยการพัฒนาของเสี่ยหรือวัสดุเหลือใช้นำกลับมาใช้ใหม่ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารพิษและกากของเสี่ย มีนาคม 2541 กรมควบคุมมลพิษ

บทบาทการรณรงค์ส่งเสริม การประชาสัมพันธ์ของรัฐ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนแรก คือ เน้นไปที่การรณรงค์แยกขยะ การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างพฤติกรรมที่ดี เพื่อเพิ่มความสามารถ และประสิทธิภาพในการนำวัสดุเหลือใช้ และบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วมาแปรรูปกลับเป็นทรัพยากร เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในกระบวนการผลิตใหม่ ในส่วนการส่งเสริมการรีไซเคิลนั้น จะเป็นการส่งเสริม เฉพาะด้านหรือสาขาการผลิต เช่น การส่งเสริมการลงทุนโรงงานที่แปรรูปพลาสติกใช้แล้ว

กำหนดนโยบายการนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตวัตถุดิบต่างๆ แต่ยังไม่มีการที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้ผลิต ไม่ว่าจะเป็นผู้ผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายหรือสินค้าขั้นกลางแต่อย่างใด⁶

⁶ รายงานฉบับสมบูรณ์ แผนการศึกษาแนวทางในการลดมลพิษ โดยการพัฒนาของเสียหรือวัสดุเหลือใช้ นำกลับมาใช้ใหม่ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากสารพิษและกากของเสีย มีนาคม 2541 กรมควบคุมมลพิษ

ภาคผนวก ฉ

นโยบายและแนวทางในการนำมาตรการจัดการ
บรรจุภัณฑ์และของเสียบรรจุภัณฑ์มาใช้
กับสินค้าที่จำหน่ายในประเทศ

นโยบายและแนวทางในการนำมาตรการจัดการบรรจุภัณฑ์และของเสียบรรจุภัณฑ์ มาใช้กับสินค้าที่จำหน่ายในประเทศ

บทบัญญัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย มาตรา 56 วรรคหนึ่ง และมาตรา 79 ให้สิทธิแก่ชุมชนที่จะมีส่วนร่วมกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน และกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริม และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดมลภาวะเป็นพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษ รวมถึงขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มีบัญญัติส่วนหนึ่งเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดการมูลฝอยด้วย กฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยในเขตอำนาจ หรือมอบอำนาจให้บุคคลใดดำเนินการแทน หรืออนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการ

ดังนั้น การที่กำหนดนโยบายและแนวทางในการนำมาตรการการจัดการบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์มาใช้กับสินค้าที่จำหน่ายในประเทศ เพื่อลดปริมาณมูลฝอยจึงสอดคล้องกับหลักการข้างต้น

ความจำเป็นที่ต้องปรับตัวในการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของบรรจุภัณฑ์สินค้า

การที่ต้องให้ความสำคัญกับการจัดการบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์นั้น เนื่องจากบรรจุภัณฑ์ที่ทิ้งรวมไปกับมูลฝอยอื่น ทำให้ปริมาณมูลฝอยเพิ่มขึ้น จะต้องใช้งบประมาณ เครื่องมือ และกำลังคนจำนวนมากในการเก็บขนและกำจัด เป็นปัญหาในการจัดหาพื้นที่ฝังกลบหรือกำจัด การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำหรือรีไซเคิล ยังจะทำให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

การใช้บรรจุภัณฑ์ที่ออกแบบและวัสดุที่เหมาะสม จะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อหน่วยลงได้ ทำให้สินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้าและยังมีราคาที่แข่งขันได้ สร้าง

คุณค่าของสินค้าให้เป็นไปตามกระแสโลก ที่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่มีอุปสรรคทางการค้าที่เกิดจากการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่เหมาะสม

ร่างนโยบาย มาตรการ และกฎเกณฑ์

จากผลการศึกษาและการจัดการสัมมนาเชิงประชาพิจารณ์ นำมาสู่แนวทางในการร่างนโยบาย มาตรการ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการจัดการบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ ซึ่งควรประกอบไปด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- รัฐจะเปลี่ยนหน้าที่มาเป็นผู้กำกับดูแล ประสานนโยบายและเป้าหมายในการรวบรวม การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล การกำจัดมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ ส่วนผู้ประกอบการจะรับผิดชอบบรรจุภัณฑ์ และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ของตน โดยอาจดำเนินการด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินการก็ได้
- องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว จะเป็นองค์กรมหาชน ที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ ให้มีเครือข่ายในการรวบรวมบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ แทนผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิก แยกต่างหากจากระบบการจัดการมูลฝอยของท้องถิ่น
- การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ ควรครอบคลุมบรรจุภัณฑ์ทุกประเภทที่ผลิตขึ้น หรือนำมาใช้โดยมีวัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยไม่มีข้อยกเว้น ผู้รับผิดชอบควรเป็นผู้ผลิตสินค้าซึ่งใช้บรรจุภัณฑ์นั้น และเป็นผู้นำเข้า
- รัฐจะกำหนดเป้าหมายและแผนในการรวบรวม การใช้ซ้ำ การรีไซเคิล การกำจัดมูลฝอยบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิด ซึ่งจะพิจารณาจากปริมาณบรรจุภัณฑ์ที่ผลิตออกไปจำหน่ายในตลาด ปริมาณการบริโภค และมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว จะเป็นผู้ที่กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการจัดการมูลฝอยบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิด ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามปริมาณ น้ำหนักและประเภทของวัสดุ
- ผู้ให้บริการจัดเก็บและคัดแยกบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว อาจดำเนินการโดยองค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว หรือผู้รับช่วงหรือท้องถิ่น เข้าดำเนินการโดยมีค่าตอบแทนให้
- ผู้ให้บริการแปรใช้ใหม่ อาจดำเนินการโดยองค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว โรงงานผู้ผลิตวัตถุดิบ หรือโรงงานผู้ผลิตบรรจุภัณฑ์ก็ได้
- ผู้ให้บริการฟื้นฟูสภาพเป็นประโยชน์อื่น อาจดำเนินการโดยองค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว หรือผู้รับช่วงเข้ารับดำเนินการโดยมีค่าตอบแทนก็ได้

- ผู้กำกับของเสียบรรจุภัณฑ์หลังใช้ประโยชน์อื่น อาจดำเนินการโดยโดยองค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว หรือท้องถิ่น เข้าดำเนินการโดยมีค่าตอบแทนก็ได้
- มาตรฐานหรือข้อกำหนดเชิงผลวิเคราะห์วัสดุจักรชีวิตบรรจุภัณฑ์ ควรนำมาใช้ในการจัดการบรรจุภัณฑ์แต่ละชนิดที่นำออกสู่ตลาด
- แนวนโยบาย ต้องเน้นไปที่การประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาคมบรรจุภัณฑ์ ฯลฯ
- การเผยแพร่ความรู้ และให้การศึกษา รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ เป็นส่วนสำคัญของนโยบายที่จะทำให้เกิดความร่วมมือ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบาย

ขั้นตอนการดำเนินการ และมาตรการรองรับ

ขั้นตอนการดำเนินงานและมาตรการในการนำเอารูปแบบการจัดการบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดใหม่มาใช้ ควรเป็นดังนี้

- (1) ประเมินความพร้อม ซึ่งได้จากการสัมมนา การสำรวจ การประชุมหารือผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม
- (2) การจัดระบบการจัดเก็บและคัดแยกบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว เปิดโอกาสให้เอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม โดยพิจารณาดำเนินการกับรายสาขาอุตสาหกรรมที่มีความพร้อมก่อน
- (3) การประชาสัมพันธ์ถือเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง โดยจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ รมรงค์ ชักชวนจงใจ ในทุกรูปแบบ ตลอดจนการจัดทำสื่อ
- (4) การออกกฎ ระเบียบ เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์และการกำจัดของเสียบรรจุภัณฑ์
- (5) เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เครือข่ายรายย่อย ได้แก่ ระบบการเก็บรวบรวมมูลฝอยดั้งเดิมที่ประกอบด้วยคนคู่ขยะ ซาเล้ง ร้านรับซื้อของเก่า รวมทั้งคนเก็บขยะมูลฝอยกรุงเทพมหานครและเทศบาลต่างๆ
- (6) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม
- (7) การวางระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส
- (8) จัดหาเทคโนโลยีสนับสนุนด้านต่าง ๆ

ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดที่คาดว่าจะอาจเกิดขึ้น และการแก้ไข

ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดที่คาดว่าจะอาจเกิดขึ้น เมื่อนำเอารูปแบบการจัดการบรรจุภัณฑ์ และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ที่กำหนดใหม่มาใช้ อาจมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ดังนี้

(1) ถึงแม้ว่าหลักการใหม่จะเป็นหลักการที่ดี แต่จะกระทบต่อคนหลายกลุ่ม ที่ทำให้รัฐบาลเสนอกฎหมายได้อย่างยากลำบาก

วิธีการแก้ไขคือ การอธิบายเปรียบเทียบว่า รัฐสามารถลดมลภาวะในส่วนใดบ้าง และจะนำผลประโยชน์เหล่านั้นกระจายไปยังกลุ่มที่ได้รับผลกระทบในรูปอื่นได้อย่างไร และผลดีที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว

(2) ผู้ประกอบการต้องเพิ่มภาระอาจไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะในเวลาที่สภาพเศรษฐกิจของประเทศด้อย นอกจากผู้ผลิตเพื่อส่งออกไปยังตลาดที่บังคับใช้กฎระเบียบนี้แล้ว

วิธีการแก้ไขคือ การทำความเข้าใจและชี้ให้เห็นถึงผลดีของการปรับตัวเพื่อการแข่งขัน ไม่เฉพาะตลาดในประเทศ แต่เป็นการค้าในกลุ่มการค้าต่างๆ ซึ่งในอนาคตก็จะได้ใช้ข้อกำหนดอันเดียวกัน

(3) ภาระค่าใช้จ่ายสุดท้ายจะตกกับผู้บริโภค ทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะไม่เข้าใจและไม่เต็มใจในการรับภาระดังกล่าว เป็นปัญหากับคนยากจน

วิธีการแก้ไขคือ การทำความเข้าใจกับผู้บริโภคให้เห็นความจำเป็นที่ผู้ผลิตต้องรับภาระดังกล่าว และผู้ใช้สินค้าและผลิตภัณฑ์จะต้องรับภาระเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย เพราะมีฉะนั้นประชาชนผู้เสียภาษีทุกคน จะต้องเป็นผู้รับภาระต่อไป และนับว่าค่าใช้จ่ายด้านการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยจะยิ่งสูงขึ้น

(4) คนคู่ขยะ ชาเล้ง ร้านรับซื้อของเก่า รวมทั้งคนเก็บขยะมูลฝอยกรุงเทพมหานคร และเทศบาลต่างๆ จะถูกกระทบ หากไม่หาระบบรองรับและจะต่อต้าน

วิธีการแก้ไขคือ การทำความเข้าใจกับผู้คนกลุ่มต่างๆ ข้างต้น และเสนอระบบรองรับที่มีรายได้เท่าเดิมหรือสูงกว่า และมีกฎหมายรองรับ ดีกว่าความเป็นอยู่ในปัจจุบัน

องค์กรรับผิดชอบ

ในที่นี้หมายถึง องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว กับหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

(1) องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการรวบรวมบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์แทนผู้ประกอบการที่เป็นสมาชิก เพื่อนำไปใช้ซ้ำ รีไซเคิล หรือนำไปกำจัด แยกต่างหากจากระบบการจัดการมูลฝอยของท้องถิ่น

(2) องค์กรจะจัดตั้งขึ้นในรูปขององค์กรมหาชน รัฐบาลอาจถือหุ้นบางส่วนในระยะเริ่มต้น และค่อยถอนตัวออกเมื่อกิจการมีความมั่นคงดีแล้ว

(3) มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน และสามารถตรวจสอบได้ โดยให้ใช้หลักการบริหารงานสากล ใช้มาตรฐานต่างๆ เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

(4) การบริหารเงิน ให้มีระบบการตรวจสอบบัญชีและการรายงานผลเป็นประจำ

(5) การให้การศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการเผยแพร่ความรู้ จะเป็นส่วนหนึ่งของงานที่ทำให้ผู้ประกอบการและประชาชนเห็นความสำคัญ และให้ความร่วมมือ

(6) หน่วยงานภาครัฐและองค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว จะกำหนดบรรจุภัณฑ์สินค้าเข้าข่าย และระยะเวลาโครงการตามความเหมาะสม

(7) องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว จะส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจแปรใช้ใหม่หรือฟื้นฟูสภาพเป็นประโยชน์อื่น เพื่อให้การจัดการบรรจุภัณฑ์ในส่วนที่รับผิดชอบครบวงจร

(8) องค์กรจัดการบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว และหน่วยงานภาครัฐจะร่วมมือกันกำหนดวิธีการจัดเก็บ การคัดแยก การแปรใช้ใหม่ การฟื้นฟูสภาพเป็นประโยชน์อื่น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

(9) แนวทางและขั้นตอนการจัดตั้งองค์กร

(9.1) ควรทดลองปฏิบัติเป็น โครงการอาสาสมัคร เพื่อนำบรรจุภัณฑ์ไปใช้ซ้ำ หรือรีไซเคิล โดยการขอความร่วมมือกับผู้ผลิตสินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ที่เต็มใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน

(9.2) เมื่อการทดลองผ่านไประยะหนึ่ง ก็จะประเมินผลเพื่อนำไปกำหนดเป็น หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติของผู้ผลิต ตลอดจนเป้าหมายในการเรียกเก็บบรรจุภัณฑ์

(9.3) รัฐเป็นผู้นำในการจัดตั้งบริษัท โดยเป็นการร่วมทุนระหว่างองค์กรมหาชน และกลุ่มบริษัทเอกชน หรือจัดตั้งเป็นบริษัทมหาชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยผู้ผลิตสินค้าที่ไม่ต้องการรับภาระการเรียกคืนบรรจุภัณฑ์จะต้องสมัครเป็นสมาชิกและจ่ายค่าธรรมเนียม

ในระยะยาวจะต้องเป็นกิจการที่เอกชนเปิดดำเนินการเอง โดยเปิดให้มีการแข่งขันภายใต้กฎระเบียบที่เป็นธรรม

สินค้าหรือบรรจุภัณฑ์ที่เข้าอยู่ใน โครงการมีสิทธิจะประทับตราที่ออกแบบขึ้น โดยเฉพาะ การประทับตราจะรวมไปถึงสินค้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งผู้นำเข้าจะต้องรับผิดชอบในการเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ในทำนองเดียวกับสินค้าที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ

(10) ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด อาจมีปัญหาระงับไว้ในข้อ (6) ทำให้ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมาย และระยะเวลาที่กำหนด

กฎหมายรองรับ

การที่ต้องมีกฎหมายรองรับ เพื่อให้รัฐสามารถมาใช้จัดการกับบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์แยกต่างหากจากมูลฝอยทั่วไปได้ กฎหมายที่ร่างขึ้น ควรจะประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (1) ความหมาย และคำจำกัดความของบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยบรรจุภัณฑ์
- (2) ลักษณะของบรรจุภัณฑ์
- (3) ขอบเขตของการบังคับกฎหมาย
- (4) กำหนดประเภทและปริมาณของบรรจุภัณฑ์ที่อยู่ในข่ายที่ต้องเรียกคืน
- (5) กำหนดหน้าที่ให้ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายสินค้า มีทางเลือกในการเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ โดยการวางระบบมัดจำและเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ ที่ร้านค้าหรือร่วมกันรับผิดชอบจัดตั้งบริษัทเพื่อเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ และทำการเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ตามเป้าหมายที่กำหนด หากไม่สามารถทำได้ตามเป้าหมาย ก็ต้องกลับมาใช้ระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ที่ร้านค้า และระบบมัดจำตามเดิม
- (6) กำหนดรูปแบบขององค์กรที่จัดตั้งขึ้น และสัดส่วนการลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน และควรมีองค์กรท้องถิ่น เช่น เทศบาล ร่วมถือหุ้นอยู่ด้วย
- (7) กำหนดให้บรรจุภัณฑ์ที่เรียกคืนตามกฎหมายนี้ จะต้องส่งตรงไปโรงงานเพื่อการรีไซเคิล
- (8) กำหนดค่าธรรมเนียมในการจัดการมูลฝอยบรรจุภัณฑ์ตามประเภท ชนิด และปริมาณของบรรจุภัณฑ์
- (9) บทกำหนดโทษ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาววรรณภา จูติชนานนท์

วัน เดือน ปี เกิด 16 กรกฎาคม 2516

ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2532
สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร
จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2535
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชาได้ ปีการศึกษา 2539